

שאלות שנשאלו בימי הפסח - שיעור 560

- I. פתיחת הברז מים חמים ביום טוב שגורם למים אחרים ליכנס להתבשל ואין בהם צורך יו"ט יש אומרים בשם רב אלישיב דהוי בישול שלא לצורך כלל ואסור (רמ"א תקי"א - ח) וכ"כ המועדים וזמנים (ז - קל"ז צה"ג) בשם החזו"א במי שנקרע אצלו המתלה שתולין בו הבגד ודעתו לתקנו שלא התיר ללבושו ביום טוב שהוא הוצאה שלא לצורך כלל וכן משמע מהשער הציון (תקי"ד - ט"ו) בענין להסתפק מהשמן שבנר הדלוק ביום טוב לאכילה שיש אוסרים אמנם עיין בשש"כ (ז - הערה כ"ז) בשם רב ש.ז. אויערבך דמותר וכן כתב השו"ת באר משה (ח - מ"ד) ושו"ת שרגא המאיר (ח - מ"ח) ויש לחלק בין אם מוציא מים חמים שהוא מלאכת היתר והתוצאה שהוא הבישול של מים צוננים הוא חלק מן המעשה היתר ולכן מותר ובין מעשה איסור כגון לצאת כבגדו שיש בו איסור הוצאה תלוי בו וגם מסתפק מן השמן בנר הדלוק שהוא מעשה כיבוי ואבאר
- II. אמר בטעות שהחיינו ליל שביעי של פסח - עיין בשיעור 117 ועיין במנחת שלמה (ח - ט) דתלוי במחלוקת המג"א (רע"א - ט"ו) והרעק"א "דמה נקרא היסח הדעת"
- III. הצמר גפן שנמצא במסננת הוי מוקצה ומותר בטלטול מן הצד
- IV. המחטים שנמצאים בחלק חדש הוי מלאכתו לאיסור ולצורך מקומו מותר
- V. מותר לומר לנכרי להדליק התנור חשמלי ביום טוב במקום צורך דהוי שבות דשבות במקום צורך
- VI. לעשות אוהל לשיחוק קטנים כמו בית קטן אפשר דזה תלוי במחלוקת האג"מ (ד - ק"ה - ג) שאסר והחזו"א שהתיר
- VII. לבנות בשבת ויום טוב וחול המועד ע"י קבלן נכרי - עיין בבה"ל (רמ"ד - ד"ה לקור) שהביא ר"ת והרא"ש וסעייתו להתיר אם רוב העיר בקבלנות מ"מ כיון שהר"ן וסעייתו פסקו לאיסור הוא סתם דיש לעיין אם יש להקל אפילו בנתפרסם דהוא דרך קבלנות אמנם עיין באג"מ (ג - ל"ה) שתמה על הכה"ל כיון שהוא רק ספק דרבנן אין צריך להחמיר אמנם כתב במדינותינו שמזלזלין באיסורי שבת יש להחמיר משמע דוקא בשבת ויו"ט אבל בחוה"מ שקל טפי יש להקל
- VIII. למכור חמצו של חבירו שלא בידיעתו יש מתירים אף ביהודים חילונים דודאי לא ניחא לאיניש למישבך היתרא ולעביד איסורא ויש אומרים שאינו מועיל (פסקי תשובות תמ"ח - כ"ח)
- IX. נשים שבכל ליל שבת אומרות הקידוש עם המקדש יכולות לומר ג"כ ביום טוב שחל במוצאי שבת דהבדלה כמו חלק מן הקידוש (רב מנשה קליין)
- X. מעיקר הדין חל מינוי השליחות למכירת חמץ בדברים בלבד כגון בטלפון וכדומה או ע"י מכתב (ח"מ קפ"ז - ח) דאין העושה צריך קנין ולא עדים אלא באמירה בעלמא בינו לבין חבירו
- XI. מי שצריך לעבוד בחול המועד לגמור למלאכתו שלא יהיה הפסד כגון תכשיטי נשים ל'Mother's Day אפשר באופן זה נחשב דבר האבוד ויש להתיר (ד"ע)
- XII. נטל צפרנים מערב יו"ט מותר לטלן בחוה"מ דהא יש מתירין לעולם כשגילח מעיו"ט וכ"ש נטילת הצפרנים (מ"ב תקל"ז - ז)
- XIII. נזדמנו לו אורחים לחג ועקב כך היה צורך להשתמש בכל הסדינים וכיוצא בזה והתלכלכו ובכדי שיוכל להמשיך להשתמש בהם צריך לכבסם מותר
- XIV. ראיתי בראיה ראשונה שרץ על romaine lettuce שנקרא Alei Katif ובודאי צריך לבדוק היטב כל עלה ועלה
- XV. שערן מעורר (alarm clock) דינו ככלי שמלאכתו להיתר (אג"מ ה - כ"ג)

XVI. אם מצה שמורה מוקצה בערב פסח שחל בשבת - עיין בפמ"ג (ח"ח תמ"ד - ח) דהוי מוקצה מחמת חסרון כיס ואפשר דדברי הפמ"ג דוקא כשאין לו רק שלוש מצות מצוה או שאין לו קטנים שלא מבינים מסיפור יציאת מצרים (שש"כ כ - הערה ע"ה)

XVII. לברור מצות השבורות מן השלימות ללחם משנה (שש"כ ג - כ"ח) אם בחכילה דהיינו ערימה מותר אמנם אם מונחת במעורב אל יוציא את השבורות אלא יוציא השלימות לאכול לאלתר ואם מניח מצות על השולחן לפי צורך הסעודה מותר מידי דהוה אפירות גדולים וקטנים דשרינן וכן מותר להסיר בפסח שחל להיות בשבת את החלק המכופל שבמצה כפולה אם הוא סמוך לסעודה דומיא דפרי רקוב במקצתו

XVIII. מי שהחשיך בדרך והיא באוטו שהמנהיג מחלל שבת ולא רצה לעמוד במקום משומר ולצאת מן האוטו הוי סכנה יכולה ללכת עמו עד הישוב ואבאר

XIX. לענין מוחאה על העירוב בבארא פארק שמעתי מרב דוד פיינשטיין שלא למחות וטעם הדבר משום שלא שומעים לנו ורק שגורם מחלוקת ושנאה עיין היטב בשיעור 325 ועוד אמר לי אבל אבקש מהם "שלא ישקרו דברי אבי לומר על אופן זה מודה רב משה שיש לעשות עירוב בברוקלין כי בשום אופן לא התירו לעשות עירוב" ואבאר

XX. מי שמצא חמץ בחצרו ערב פסח שחל בשבת קודם זמן איסורו אסור לומר למי שסומך על העירוב להוציאו ואבאר

XXI. בת ארץ ישראל שהיא בחוץ לארץ ביום טוב שני של גליות צ"ע אם מותרת לצבוע שפתיה ואם זה נקרא בפרהסיא ועיין באג"מ (ד - ק"ד)

XXII. נכרי שקרע חתיכת פלאסטיק מהכריכה בשבת מותר ליהנות ממנו שיש אומרים דהוי שבות דשבות במקום צורך גדול ולכן אין אוסרים בדיעבד (בה"ל ש"ח - ד ד"ס אפילו)

XXIII. לחולה שאין בו סכנה או לתינוק שעיקר מאכלם אורז או שאר קטניות מותר להאכילם קטניות (מ"ב תל"ג - ז ושו"ת רב פעלים ג - ל) ואם נפלו קטניות בתוך תבשיל אם יש רוב בתבשיל כנגד הקטניות מותר לאכול אם נימס (מ"ב ט) ועיין באג"מ (ג - ס"ג)

XXIV. מותר ליטול ידיו על גבי עשבים בחול המועד דפסיק רישא בחול המועד שרי (מ"ב תקל"ו - ה) והטעם דמלאכת חול המועד תלוי בטירחה וע"ע בשש"כ (ס"ו - הערה קפ"ח)

XXV. אסור לתקן מלבושיו ומנעליו הקרועים וכן אסור לומר לאינו יהודי לתקנם אבל מותר להחליק הכגדים עם הזכוכית כדרכן הואיל והוא לצורך המועד (תקמ"ח - ג-ד)

XXVI. פח אשפה חדשה נראה לי שלא לכתוב עליו הכתובת בחול המועד (ד"ע)

XXVII. חותמת, מכונת כתיבה, מחשב (computer), פקס, ולצלם במצלמה - עיין בפסקי תשובות (תקמ"ה - ז) שנוטה להקל לצורך המועד שכן דעת הגאון מדברצין ודומה לשרשרת נורות היוצרות משפט מסוים כגון בסוכות תשכו שלא יעלה על הדעת לאסור הדלקתם משום מלאכת כותב במועד ועוד שיש לדמותו לכתב שאינו מתקיים (הערת הרב מנשה קליין ספר חול המועד כהלכתה זף רכ"ח) וכן דעת הגרי"ש אלישיב ורב ש.ז. אויערבך דלצורך המועד מותר ע"ש

XXVIII. לא שייך בחול המועד ממצוא חפצך ודבר דבר - עיין בשו"ע (תקמ"ג - ג) דמותר ליתן לאינו יהודי מלאכה בקבלנות או בשכיר יום שיעשנה אחר המועד וה"ה לישראל שרי (מ"ב ז שש"כ ח - הערה ק"ז)

XXIX. מותר לקנות בחוה"מ לצורך יום טוב האחרון ואפילו מלאכה גמורה כמו בישול ליום טוב שני מותר (תקל"ט - י"ח ברמ"א ובמ"ב)

XXX. מותר לאשה לגזוז שערות מגופה חוץ משערות שעל ראשה וכן כוחלת ופוקסת מותר דהוי צרכי הגוף (תקמ"ו - ה)

זכות ההדפסה י"י לרפאלה שלימה להחולת אברהם נחמן שבת' בן ר"ל בתקן ע"א חו"י יערה אלן